

Bruselj, 11. junij 2021
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2021/0050(COD)

9053/2/21
REV 2

SOC 313
EMPL 226
GENDER 35
ANTIDISCRIM 32
CODEC 749
IA 99

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o krepitvi uporabe načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske s preglednostjo plačil in mehanizmi za izvrševanje – poročilo o napredku

I. UVOD

Komisija je 4. marca 2021 objavila predlog direktive o krepitvi uporabe načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske s preglednostjo plačil in mehanizmi za izvrševanje. Predlog je odgovor na poziv Sveta iz junija 2019, naj Komisija pripravi konkretne ukrepe za povečanje preglednosti plačil¹.

¹ ST 10349/19 – Sklepi Sveta o odpravljanju plačne vrzeli med spoloma: Ključne politike in ukrepi (EPSCO – 13. junij 2019)

Namen predloga je:

- opolnomočenje delavcev, da uveljavljajo svojo pravico do enakega plačila s sklopom zavezujočih ukrepov za preglednost plačil;
- večja preglednost plačnih sistemov;
- ozaveščanje javnosti o ustreznih pravnih konceptih;
- večje uveljavljanje pravic in obveznosti v zvezi z enakim plačilom.

Večina delegacij je predlog načeloma pozdravila; velika večina teh je tudi potrdila pomen boja proti plačnim vrzelim med spoloma v svetu dela kot skupne družbene vrednote v EU.

Več delegacij je poudarilo pomen boja proti plačni vrzeli med spoloma, vendar so bile skeptične glede podrobno razdelanega predloga Komisije, za katerega menijo, da je v nasprotju z nacionalnimi pristojnostmi za nekatera vprašanja, predvsem glede vloge socialnih partnerjev in socialnega dialoga pri določanju in izvrševanju plač, in da morda ne spoštuje načel subsidiarnosti in sorazmernosti. Po drugi strani pa so nekatere delegacije poudarile, da je pomembno ohraniti visoko raven ambicioznosti predloga.

Več delegacij je zahtevalo pojasnila tako glede pravice do enakega plačila na splošno kot glede določb predlagane direktive. Izrazile so tudi pomisleke, posebej v zvezi s pomanjkanjem pravne varnosti, delitvijo pristojnosti ter praktičnim, finančnim in upravnim vplivom predloga, predvsem na mala in srednja podjetja (MSP).

Dve delegaciji sta ohranili splošni pridržek glede predloga.

Nacionalni parlamenti štirih držav članic (DK, PT, ES in IT) so o predlogu poslali obrazložena mnenja. Vsi so bili prejeti v roku osmih tednov za posvetovanje z nacionalnimi parlamenti v skladu s členom 6 Protokola št. 2², priloženega Pogodbama.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na plenarnem zasedanju 9. junija 2021³.

Evropski parlament v prvi obravnavi še ni sprejel stališča.

II. DELO V SVETU MED PORTUGALSKIM PREDSEDOVANJEM

Delovna skupina za socialna vprašanja je predlog začela obravnavati 22. marca, manj kot tri tedne po njegovi objavi. Ob tej priložnosti je Komisija predstavila predlog direktive o krepitvi uporabe načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske s preglednostjo plačil in mehanizmi za izvrševanje, delegacije pa so imele priložnost podati uvodne splošne pripombe. Predsedstvo je aprila in maja organiziralo štiri dodatne seje Delovne skupine za socialna vprašanja, kar je omogočilo dovolj časa za podrobno razpravo o vseh členih prvih dveh poglavij in njunih uvodnih izjavah. Na teh sejah je Komisija zagotovila podrobne odgovore na vprašanja delegacij in zahteve po pojasnilih.

Dopoldanska seja Delovne skupine za socialna vprašanja 13. aprila je bila posvečena preučitvi ocene učinka. Predsedstvo je pred sejo razposlalo kontrolni seznam, na katerem so bile podane smernice za analizo ocene učinka. Številne delegacije so predložile pisne prispevke.

² Protokol (št. 2) o uporabi načel subsidiarnosti in sorazmernosti, UL C 115, 9.5.2008, str. 206–209.

³ UL C , , str. .

Razprava o členih poglavij I in II (členi 1–11) se je usmerila na naslednje elemente:

- Konkretno, delegacije so zahtevale pojasnilo glede vsebine „dopolnilnih ali spremenljivih delov“ plačila (člen 3(1)(a)) in potrebe po uporabi izrazov „plačna vrzel“ (člen 3(1)(c)) in „vrzel med medianama plačil“ (člen 3(1)(e)).
- Komisija je odgovorila na več vprašanj v zvezi z načeli enakega dela in dela enake vrednosti (člen 4) in tem, kakšne vrste so obveznosti iz tega člena, in sicer za mala in srednja podjetja. Komisija je tudi pojasnila, kako so socialni dialog, kolektivne pogodbe in obstoječa zakonodaja usklajeni s temi novimi obveznostmi. Kljub temu je več delegacij zahtevalo dodatna pojasnila glede izvajanja te določbe na nacionalni ravni.
- Delegacije so komentirale letno obveznost delodajalcev, da opozorijo zaposlene na njihovo pravico, da zahtevajo informacije o svojem plačilu (člen 7(2)). Zahtevale so tudi dodatna pojasnila v zvezi z možnostjo, da delavci prek svojih predstavnikov ali organa za enakost zaprosijo za informacije o svoji individualni ravni plačila in o povprečnih ravneh plačila (člen 7(4)).
- Še ena točka razprave je bila mejna vrednost 250 zaposlenih, zaradi katere morajo delodajalci zagotoviti informacije o svoji organizaciji (člen 8). Več delegacij je želelo dodatno pojasniti metodo izračuna plačnih vrzeli med spoloma, druge pa so postavile vprašanje, kako bi lahko zbrani podatki prispevali k odkrivanju temeljnih vzrokov za strukturne razlike v plačilu.

- Komisija je bila pozvana, naj pojasni obveznost delodajalca, da pripravi skupno oceno plačil, kadar plačne vrzeli v višini vsaj 5 % za enako delo ali delo enake vrednosti ni mogoče upravičiti z objektivnimi merili (člen 9(1)(a) in (b)). V okviru skupne ocene plačil so delegacije zahtevale dodatna pojasnila o vlogi inšpektoratov za delo in organov za enakost (člen 9(3)) ter o mehanizmu za reševanje sporov, če delodajalec in predstavniki delavcev ne dosežejo dogovora (člen 9(4)). Države članice so predložile pripombe tudi glede 5-odstotnega praga.
- Številne delegacije so zahtevale več informacij o povezavi med določbami o varstvu podatkov iz tega predloga in Splošno uredbo o varstvu podatkov (člen 10). Postavile so tudi vprašanja o zaščitnih ukrepih za varstvo osebnih podatkov.

III. SKLEPNA UGOTOVITEV

Pri tehničnem pregledu predloga in ocene učinka je bil dosežen opazen napredek. Prva obravnava poglavij I in II ter ustreznih uvodnih izjav je bila zaključena. Portugalsko predsedstvo je posvetilo dovolj časa razpravi o zadevnih členih, ki delegacijam ponujajo priložnost, da bolje razumejo določbe predloga. Pred začetkom razprav o splošnem pristopu so potrebni nadaljnje tehnično delo in razprave.